

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2026/27

Gimleveien barnehage

Innhold

1. OM ÅRSPLANEN	3
2. KOMMUNENS STYRINGSSYSTEM	4
2.1. INNSATSOMRÅDER.....	4
2.2. VISJON OG VERDIER	5
3. OVERORDNEDE SATSINGER I KOMMUNENS BARNEHAGER.....	5
3.1. OVERORDNET SPRÅKPROSJEKT: TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN	5
3.2. ANDRE OVERORDNEDE SATSINGER FOR BARNEHAGE.....	7
3.2.1. Inkluderende fellesskap	7
3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.	7
3.2.3. Samarbeidsmodellen	8
3.2.4. Trafikksikker barnehage	9
4. BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER.....	9
ÅLDERDELTE GRUPPER	10
GIMLEKLUBBEN	11
5. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	12
5.1. BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	12
5.2. OMSORG	12
5.3. LEK	13
5.4. DANNING.....	13
5.5. LÆRING.....	14
5.6. VENNSKAP OG FELLESSKAP	15
5.7. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	15
5.8. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	16
6. MEDVIRKNING	17
6.1. BARNES MEDVIRKNING OG BARNES RETT TIL Å BLI HØRT.....	17
5.2. FORELDRES MEDVIRKNING.....	18
7. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	18
7.1. PLANLEGGE	19
7.2. VURDERE	20
7.3. DOKUMENTERE.....	20
7.4. PROGRESJON.....	20
7.5. DIGITAL PRAKSIS	21

7.6. KVALITETSKJENNETEGN	21
8. OVERGANGER.....	22
8.1. NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	22
8.2. OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	23
8.3. OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	23
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL	25
10. PLAN FOR VURDERING	26
11. KILDER OG REFERANSER	29

1. Om årsplanen

Årsplanen beskriver hvordan barnehagen oppfyller *Lov om barnehager (barnehageloven)* og *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* sine krav. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser sammenhengen mellom kommunens felles mål, kommunale barnehagers felles satsningsområder og barnehagens egen praksis, visjon, mål og tiltak. Årsplanen fungerer som et arbeidsverktøy for ansatte og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fastsatt av SU: 12.06.2026

Barnehagens styrer: Nina Sanne Adeler

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2. Kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med *Kommuneplanen* og den årlige *Økonomi- og handlingsplanen*.

2.1. Innsatsområder

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i *Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030*. Dette satsingsområdet blir fulgt opp med fem innsatsområder i *Økonomi- og handlingsplan for perioden 2026-2029*.

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner:

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal bidra til at barn, unge og familier lever gode liv, fri fra vold og overgrep:

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring:

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal støtte og styrke barn og familier som har behov for det for å håndtere egne liv:

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

2.2. Visjon og verdier

Kommunens visjon er *Nær og nyskapende* og våre felles verdier er *Ansvar, omsorg og respekt*.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

3. Overordnede satsinger i kommunens barnehager

3.1. Overordnet språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden

Nordre Follo kommunes kommunale barnehager har startet et langsiktig prosjekt med felles satsing på barns språkutvikling.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» forankres i kommunens fem innsatsområder, og er en del av et helhetlig og langsiktig arbeid for å styrke kvaliteten i barnehagetilbudet.

Vi skal gi alle barn gode forutsetninger for å lykkes i livet, og språk er en grunnleggende nøkkel til dette. Gjennom språk får barn mulighet til å uttrykke tanker, følelser og behov, delta aktivt i lek og samspill, og utvikle vennskap og tilhørighet i fellesskapet. Språk og relasjoner er tett sammenvevd - gjennom vennskap utvikles språket, og gjennom språket skapes vennskap. Begge deler er avgjørende for barns trivsel, utvikling og livsmestring i barnehagen.

Gjennom språkprosjektet ønsker kommunen å gi alle barn likeverdige muligheter til å utvikle sitt språk, styrke deres kommunikative ferdigheter og legge et godt grunnlag for videre læring og en trygg skolestart.

Prosjektet omfatter flere delområder, blant annet:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Felles skolestarterplan** – for å gi barna en helhetlig og trygg overgang til skolen, med særlig vekt på språk, vennskap og mestring.
- **Språk og motorikk** – henger tett sammen, og utvikling på det ene området støtter utviklingen på det andre.

Bakgrunn for valg av satsingsområde

Forskning viser at barns språklige ferdigheter allerede i fireårsalderen har stor betydning for hvordan de klarer seg videre i utdanning, arbeid og sosialt liv. Tidlige språklige utfordringer kan få konsekvenser både for læring, sosial deltakelse og psykososial trivsel dersom de ikke blir fanget opp og fulgt opp tidlig. I barnehagene ser vi at flere barn strever med språklige og sosiale ferdigheter allerede i tidlig alder, og at forskjellene mellom barn kan øke over tid, særlig ved overgang til skole. Dette kan påvirke barnas mulighet til å delta i lek og fellesskap, etablere vennskap og oppleve mestring i hverdagen. Med satsingsområdet «Trygg i språk – trygg i verden» ønsker Nordre Follo kommune å møte disse utfordringene gjennom et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid med språk i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn.*

3.2. Andre overordnede satsinger for barnehage

De kommunale barnehagene jobber med flere felles temaer gjennom året, i tillegg til egne tiltak, mål og satsinger.

3.2.1. Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap har vært et overordnet satsingsområde i alle barnehagene og skolene i kommunen over flere år. Ifølge barnehageloven skal alle barn ha et trygt og godt barnehagemiljø, og barnehagen har plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdet «*Se meg - hele meg*», overordnet plan «*Vold i nære relasjoner*» og progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Les mer på kommunens nettside

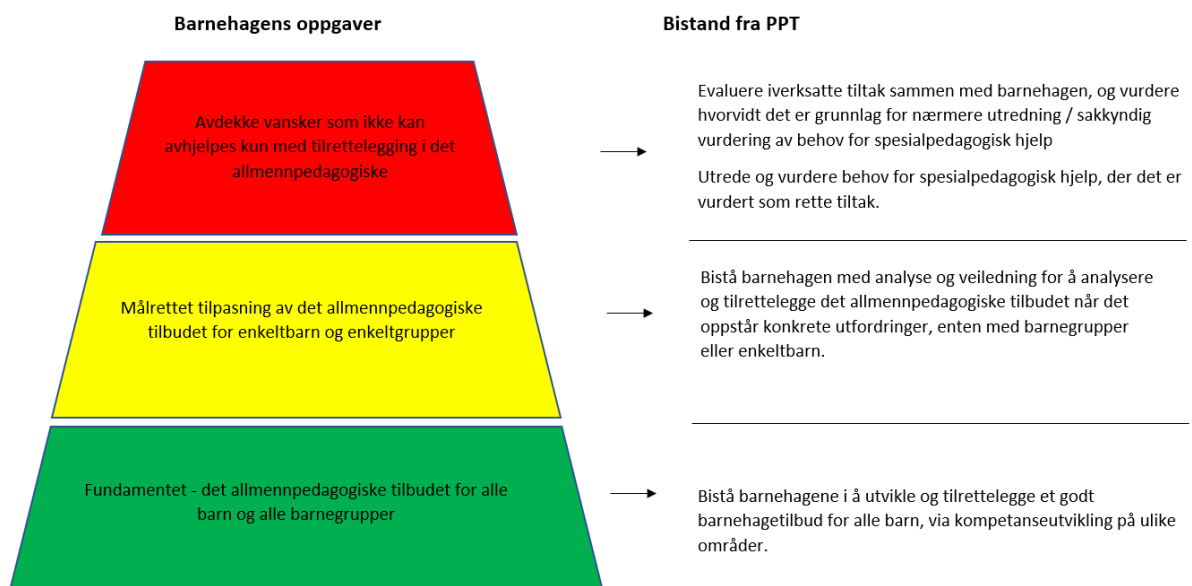
- [Vold i nære relasjoner](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

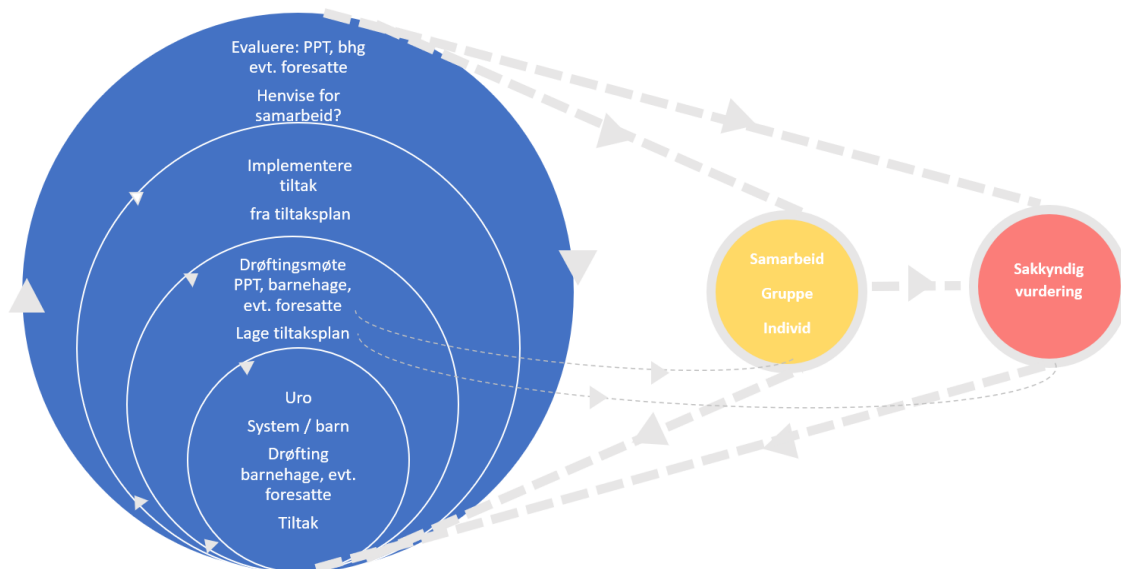
3.2.3. Samarbeidsmodellen

Samarbeidsmodellen er laget med utgangspunkt i samarbeidet barnehagene har med Pedagogisk psykologiske tjeneste og tanken om at vi er «*laget rundt barnet*». Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdene «*Riktig innsats tidlig nok*», «*Foreldrene som ressurs*» og «*Inkluderende fellesskap*». Målet med samarbeidsmodellen er å sikre at barn får rett hjelp til rett tid, og at barnehagene har et solid allmennpedagogisk fundament som sikrer et inkluderende fellesskap for alle barn, uavhengig av behov og forutsetninger. Modellen skisserer hensiktsmessige og gode rutiner for samarbeid mellom barnehage og PPT, samt hvordan samarbeidet skal bidra til å videreutvikle tjenestene.

En samlet oversikt over samarbeidet mellom barnehage og PPT, kan skisseres ved å ta utgangspunkt i tre nivåer:

Innholdet i selve samarbeidsmodellen vises her:

Les mer

- [Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

3.2.4. Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo kommune blitt re sertifisert som trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene om trafikksikkerhet rundt barnehagen. Barnas trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

Les mer på

- [Trygg trafikk](#)

4. Barnehagens satsingsområder

Lek, læring og latter i fellesskap

I vår barnehage har vi valgt aldersblanding som organiseringsmodell på avdelingene. Vi har også valgt å ha en åpenhet mellom avdelingene slik at barna kan bevege seg naturlig på tvers av avdelingene etter hvert som de blir større og trygge på lokalene og de ansatte.

Aldersblanding på alle avdelinger er valgt fordi vi mener:

- I et aldersblandet miljø er mulighetene til arbeid med verdier som hjelpsomhet, toleranse, fellesskap og solidaritet gode.
- De yngre barna får være sammen med og lære av eldre barn i naturlige leke situasjoner og i hverdagsaktiviteter.
- De yngre barna får mye omsorg og hjelp av de eldre.
- De eldre barna opplever beundring fra de små, noe som stimulerer både en positiv selvfølelse og utvikling av empati.
- De eldre barna fungerer som språkmodeller for de yngre barna.
- De eldre barna opplever mestringsfølelse ved å klare ting som de yngre ikke kan, og får gleden av å hjelpe de yngre.
- Barnet får utvikle seg i sin egen takt, og oppleve seg selv i forhold til barn som er både eldre og yngre.
- Det er godt for barn og foreldre å ha en fast base fra starten i barnehagen til de slutter. Det skaper kontinuitet for barnet og i samarbeidet med foreldrene.
- Søsken kan gå på samme fløy hvis ønskelig.
- Personalet blir godt kjent med barnet og ser utviklingen i sammenheng over tid.
- Det er organisert aktivitet for grupper av jevngamle barn på tvers av fløyen flere ganger pr. uke.
- I frileken kan barna i stor grad selv velge hvilken avdeling de vil være på.

Aldersblanding stiller krav til de ansatte om å organisere aktiviteter i ulike rom, og dele i mindre grupper oftere. Vi opplever at de barna som har gått i barnehagen fra de var små, har blitt mer selvstendige og omsorgsfulle overfor de yngre, enn de som ikke har vært vant til denne organiseringen tidligere. Aldersblandingen gjør at avdelingene har omtrent de samme forutsetninger, og dette letter samarbeidet på tvers og gir gode muligheter for erfaringsdeling ansatte imellom.

Aldersdelte grupper

Barna har behov for å møte større grupper av barn på sin egen alder. Dette gjør vi ved å dele barna inn i aldersdelte grupper i kjernetiden mellom 9.30-12.00 tirsdag til torsdag.

Gimleklubben

Gimleklubben består av de eldste barna fra alle avdelinger. I 2025 har vi 20 barn i Gimleklubben. Det siste året i barnehagen er spesielt og skal være det. Det skal være en god avslutning på barnehagetiden og samtidig være en tilvenning til endringen som skal komme med skolestart. Gimleklubben møtes en gang i uken fra september, og fire ganger i uken fra mars til juli. Aktivitetene for Gimleklubben følger skolestarterplanen, samt barnehagens satsingsområder og mål. I tillegg har de en del aktiviteter som er spesielt for dem, fordi de er eldst og kan klare lengre økter med voksenstyrt aktivitet med definert innhold enn de yngre barna.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» skal bygge på barnegruppas behov og rammeplanens krav til kommunikasjon og språk.

Barnehagen har i år valgt å sette søkelys på:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Høytlesing. Gimleveien barnehage er et barnehagebibliotek.**

Les mer om barnehagens tiltak under punkt 5.7. *Kommunikasjon og språk* og punkt 5.8.

Barnehagens fagområder hvor barnehagen har tiltak på *Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst*.

Sone Tårnåsen Oppegård: I sonen har vi fokus på ledelse rettet mot pedagogene og medarbeiderskap i assistent/fagarbeidergruppen. Gjennom å sette lys på hva det vil si å være aktiverte medarbeidere, ønsker vi å løfte frem den faglige forankringen i arbeidet som utføres. Rammeplanen og Lov om barnehager sier mye om hva barnehage skal levere på. For at barnehagene skal kunne gjennomføre dette, må personalet være påkoplet og bevisst sitt ansvar og ha kunnskapen om hva som skal til, for å løse det mandat vi er gitt. Kvalitet i barnehagen er forankret i den viktigste ressursen vi har – personalet – og ved å løfte alle ansattgrupper slik at de har nødvendig kompetanse, vil vi få ansatte som tar faglig kvalifiserte valg.

Hovedmålet for sonens satsing: Sonen har aktiverte medarbeidere som jobber for høy kvalitet og utvikling av virksomhetene våre. Vi setter av tid til felles kompetanseheving innenfor dette i sonen vår.

5. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

5.1. Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehageloven og rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som er forankret i menneskerettighetene og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen kan legge til rette for å skape gode verdier, normer og holdninger som gir barn kunnskap om livssynsmangfold, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Barna skal få kjennskap og hjelp til å se at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på via fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og levesett. Barnehagen skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Barnehagen har markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og tradisjoner som er aktuelle; eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

5.2. Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er tilstedeværende sammen med barna.
- Personalet imøtekommer alle barns behov, og møter hvert enkelt barn med åpenhet, interesse og varme.
- I aldersblandede grupper skal personalet legge til rette for arbeid med verdier som hjelpsomhet, toleranse og fellesskap.
- Barna opplever at de voksne anerkjenner deres vanskelige følelser og får hjelp til selvregulering.
- Barnet erfarer at alle barn får trøst og hjelp på en god måte fra voksne og andre barn.

5.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet organiserer lekegrupper på tvers av avdelingene.
- Personalet bruker høytlesning av historier, sang og samlingsstunder for å gi gode, felles opplevelser og grunnlag til videre lek.
- Gjennom fløymøter, personalmøter og ledermøter følger personalet opp at alle barn har en god progresjon i sin lekekompetanse og mestringsopplevelse i lek, ut ifra alder og modning.
- Personalet skjærmer god lek som er satt i gang, er deltakende i lek, gir støtte og oppmuntring.

5.4. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger

skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Barna skal erfare at mennesker er forskjellige og med ulike behov og meninger.
- Personalet bruker pedagogisk litteratur til å reflektere sammen med barna om ulike problemstillinger, rettigheter, og fellesskapets regler.
- Personalet fremhever mangfold på en positiv måte.

5.5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Gjennom å dele i aldersrene og aldersblandete grupper sørger personalet for å tilrettelegge for et inkluderende fellesskap og å legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- Personalet bruker progresjonsplanen i planlegging og forberedelser, og sørger for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser, erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Ved å ha aldersblanding på alle avdelinger inkluderer vi alle barna i språkstimulerende aktiviteter både på individuelle nivåer og samtidig fungerer barna som støttende stillas i hverandres språkutvikling.

5.6. Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet deler i lekegrupper på tvers av avdelinger, fløy og hele huset.
- Personalet bidrar til at barna skaper vennskap utenfor egen avdeling.
- Personalet bruker anerkjennende kommunikasjon, den autoritative voksenrollen, og setter ord på barnas gode kvaliteter. "Fersk meg i å gjøre noe godt"
- Personalet støtter barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

5.7. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal bruke ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) aktivt i daglige rutiner som måltider, påkledning, samlingsstund og overgangssituasjoner.
- Personalet skal tilpasse ASK-løsninger til det enkelte barns behov og forutsetninger.
- Personalet bruker bøker på ulike måter i høytlesing sammen med barna både inne og ute.

- Personalet sørger for at bøker er tilgjengelig, oversiktlig og innbydende for barna.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjenntegn*.

5.8. Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Rammeplanen 2017, side 47). Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Personalet jobber tverrfaglig og ofte temabasert med alle fagområdene, både i mindre grupper og på avdeling.
- Personalet legger til rette for undring, utforskning og skapende aktiviteter som en del av vårt arbeid med fagområdene.
- Personalet er faglig bevisste på hvordan vi bruker fagområdene i hverdagssituasjoner som for eksempel måltid, påkledning, overgangssituasjoner og lignende.

6. Medvirkning

6.1. Barns medvirkning og barns rett til å bli hørt

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3.

Når barnehagen og personalet tar avgjørelser eller handler på en måte som påvirker barn, skal det beste for barnet være et grunnleggende hensyn. Det gjelder også i spørsmål knyttet til barnets barnehagemiljø. Barnets egen mening og retten barnet har til å bli hørt er sentralt i vurderingen, jf. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal skape et barnehagemiljø med fokus på barns rett til medvirkning gjennom arbeidet med den autoritative voksenrollen.
- Personalet skal gjennomføre barnesamtaler med de eldste barna to ganger i året for å gi barn mulighet til å fortelle om sin egen hverdag.
- Personalet lytter til barna, deres meninger og ønsker og tar det med i barnehagens planlegging og organisering.
- Barna skal selv få være med å bestemme innhold i lek og aktiviteter, samtidig skal de erfare at noen ganger må vi gjøre noe man ikke selv velger, for at felleskapet skal fungere. Barna skal ikke overlates et ansvar, eller gis valg de ikke er rustet til å ta.

Om barnesamtaler:

Pedagogene har samtaler med alle barn i alderen 4-6 år (de to eldste årskullene) to ganger i året. I disse samtalene får barna muligheten til å uttrykke seg om sin hverdag og øve på å snakke om seg selv, inkludert hva de liker og ikke liker. Pedagogene bruker bilder som barna velger, og disse bildene danner grunnlaget for samtalene. Pedagogene kan også velge bilder selv hvis de ønsker å snakke om et tema med barna.

Kommunen har retningslinjer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke i planarbeid.

Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Et av

tiltakene i planen var at kommunikasjonsavdelingen skulle utvikle et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket.

Les mer på kommunens nettside

- [Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

6.2. Foreldres medvirkning

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Foreldresamtaler gjennomføres en til to ganger i året (en obligatorisk samtale på våren, og en valgfri samtale på høsten). I foreldresamtalene innhenter personalet foreldrenes kunnskap om barnets behov, interesser og utvikling.

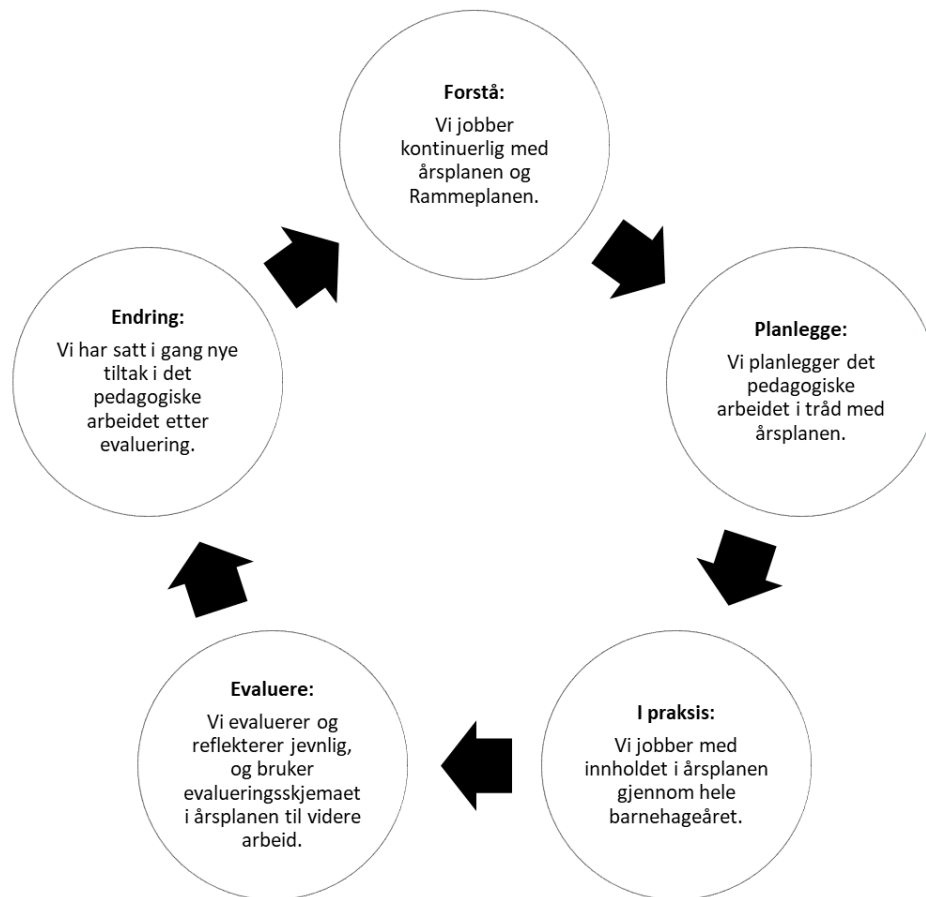
Foreldre inviteres til å gi tilbakemeldinger gjennom spørreundersøkelser, foreldremøter og SU.

Daglig dialog gir rom for gjensidig informasjonsutveksling og innspill som barnehagen tar med i planlegging av aktiviteter.

7. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal

tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

7.1. Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen.
- Det skrives månedesplaner for de ulike gruppene med utgangspunkt i bhg årsplan.
- Ukerytmen er tilrettelagt for aldersblanding og aldersrene barnegrupper.

7.2. Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Personalet evaluerer årsplanens innhold to ganger i året.
- Personalet dokumenterer og vurderer arbeidet gjennom fløymøter, pedagogmøter og månedsoppsummeringer.
- Personalet vurderer barnets trivsel gjennom observasjoner, samtaler med foreldre og barna selv.
- Personalet gjennomfører relasjonskartlegging for alle barn to ganger i året.

7.3. Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Pedagogiske ledere skriver månedsbrev og dagsrapporter som sendes til alle foreldre.
- Pedagogiske ledere og styrer bruker kommunens elektroniske arkivsystem for dokumentasjon av foreldresamtaler, planer og referat fra samarbeidsinstanser.

7.4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser.

Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet deler barna i aldersrene grupper minimum 3 ganger i uken. Dette sikrer et planlagt pedagogisk innhold tilrettelagt for alder og mestringsnivå.
- Personalet arbeider med de ulike aldersgruppene innenfor fagområdene og andre viktige områder. Dette for å sikre at barna opplever forandring og progresjon innenfor ulike temaer gjennom barnehagetiden.
- Gjennom aldersblanding legger vi til rette for at barna har muligheten til å søke oppover eller nedover i alder i forskjellige aktiviteter, til det mestringsnivået de er komfortable med.

7.5. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Barna skal få kjennskap til og erfare bruk av ulike digitale verktøy.
- Personalet bruker digitale verktøy aktivt som inspirasjon og kilde til kunnskap.
- Personalet utforsker kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

7.6. Kvalitetskjenne tegn

Kvalitetskjenne tegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med Rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenne­tegn innenfor områdene nedenfor:

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med å avdekke vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjenne­tegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

8. Overganger

Kommunen har utarbeidet et årshjul for overganger i opplæringsløpet. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for trygge, tydelige og forutsigbare overganger i opplæringsløpet. Årshjulet angir rutiner i forbindelse med overgangene. Samarbeidet mellom de ulike virksomhetene skal preges av likeverdighet og bygge på prinsippet om at vi alle har noe å lære av hverandre. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, og barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv.

Les mer

- [Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

8.1. Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Styrer sender informasjon til nye foreldre i forkant av oppstart.
- Barnehagen inviterer nye foreldre og barn til minimum 6 besøksdager i mai og juni før oppstart.
- Pedagogiske ledere gjennomfører oppstartsamtale med nye foreldre i løpet av den første uken.
- Barnehagen gjennomfører foreldremøte for nye foreldre i juni.
- Personalet skjermer nye barn i mindre grupper slik at de blir kjent med de ansatte og avdelingen/ fløyen.

8.2. Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Gimleveien barnehage organiserer i aldersblandede avdelinger hvor barnet går på samme avdeling gjennom alle årene. Det blir derfor ingen overganger internt i barnehagen.

8.3. Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Pedagogiske ledere gjennomfører forventningssamtale med foreldre til skolestartere hver høst.
- De eldste barna i barnehagen (Gimleklubben) har felles gruppetid en dag i uken fra september, fire dager i uken fra mars til august.

- Personalet gjennomfører aktiviteter tilpasset de eldste barna i barnehagen (Gimleklubben).
- Pedagogiske ledere gjennomfører overgangssamtale til skolen med foreldre til skolestartere i mars.

Les mer

[Skolestarter plan - barnehage - Compilo](#)

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Oppstartsamtaler for nye foreldre	13. august- planleggingsdag- stengt 14. august- planleggingsdag- stengt
September	Medarbeidersamtaler for personalet. Uke 38: Brannvernuke 24.09: Foreldremøte	
Oktober	Uke 41+42: Barnesamtaler 22.10: Foreldrekaffe	
November	Foreldresamtaler valgfri	13. november- planleggingsdag
Desember	8.12: Nissefest 10.12: Lucia 15.12: Julebord for barna Omvendt julekalender for barna	24. desember- julaften- stengt 25. desember- 1. juledag- stengt 31. desember- nyttårsaften- stengt 1. januar- 1. nyttårsdag- stengt
Januar	Vinteraktivitetsdag for barna	
Februar	5.02: Samefolkets dag markeres 11.02: Karneval	
Mars	Barnesamtaler uke 12 og 13 Foreldresamtaler obligatorisk	22.- 29. mars- påske- stengt
April	Foreldresamtaler obligatorisk	
Mai	Uke 19+ 20 maifest med besteforeldre 25. mai: Foreldremøte for nye	6. mai- Kristi himmelfart- stengt 7. mai- planleggingsdag- stengt 17. mai- stengt
Juni	Sommerfest for barn og foreldre	21. juni- planleggingsdag- stengt
Juli		Uke 28+29- stengt Uke 30- Sommeråpen barnehage

10. Plan for vurdering

Barnehagens plan for vurdering omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

Barnehagens arbeid med omsorg:

		A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser ansatte som er tilstedeværende sammen med barna.				
2.	Vi ser ansatte som imøtekommer alle barnas behov, og møter hvert enkelt barn med åpenhet, interesse og varme.				
3.	Vi ser ansatte som legger til rette for arbeid med verdier som hjelpsomhet, toleranse og fellesskap.				
4.	Vi ser ansatte som anerkjenner barnas følelser og gir barna støtte i regulering av følelser.				
5.	Vi ser ansatte som gir trøst og hjelp til barna på en god måte.				

Barnehagens arbeid med lek:

		A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser ansatte som deltar i lek med barna, og inspirerer til utvidelse av leken.				
2.	Vi ser ansatte som organiserer lekegrupper på tvers av avdelingene.				
3.	Vi ser ansatte bruker høytlesning av historier, sang og samlingsstunder for å gi barna felles opplevelser.				
4.	Vi ser ansatte som bruker rommet for inspirerende og rikt lekemiljø.				
5.	Vi bruker ulike møtearenaer til å følge opp at alle barn har en god progresjon i sin lekekompetanse.				
6.	Vi ser ansatte som skjærer leken.				
7.	Vi ser ansatte som er påkoblet og aktive i uteleken.				

Barnehagens arbeid med danning:

		A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser ansatte som snakker med barna om ulikheter og forskjeller på en god måte.				
2.	Vi bruker pedagogisk litteratur til å reflektere sammen med barna om ulike problemstillinger, rettigheter og fellesskapets regler.				
3.	Vi fremhever mangfold på en positiv måte.				

Barnehagens arbeid med læring:

		A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser ansatte som deler i aldersrene og aldersblandete grupper og sørger for at personalet tilrettelegger for inkluderende fellesskap og for at barna bidrar i egen og andres læring.				
2.	Vi ser ansatte som bruker progresjonsplanen i planlegging og forberedelser og sørger for at alle barn får rike og varierte opplevelser, erfaringer og utfordringer.				
3.	Vi ser ansatte som er bevisste på at ansatte og barna er støttende stillas i hverandres utvikling og læring.				

Barnehagens arbeid med vennskap og fellesskap:

		A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser ansatte som deler barna i lekegrupper og bidrar til at barna danner vennskap både innad og utenfor egen avdeling.				
2.	Vi ser ansatte som bruker anerkjennende kommunikasjon og ser barna i å «gjøre noe godt».				
3.	Vi ser ansatte som støtter barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og bidrar til konfliktløsning.				

Barnehagens arbeid med kommunikasjon og språk:

		A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser ansatte bruker ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) aktivt i daglige rutiner.				
2.	Vi ser ansatte som tilpasser ASK- løsninger til det enkelte barns behov og forutsetninger.				
3.	Vi ser ansatte som bruker bøker på ulike måter i høytlesing sammen med barna både inne og ute.				
4.	Vi sørger for at bøker er tilgjengelig, oversiktlig og innbydende for barna.				

Barnehagens arbeid med fagområdene:

		A	B	C	Kommentar
1.	Vi jobber tverrfaglig og temabasert med alle fagområder.				
2.	Vi ser ansatte som legger til rette for undring, utforskning og skapende aktiviteter innenfor arbeidet med fagområdene.				
3.	Vi ser ansatte som er faglig bevisste på hvordan vi bruker fagområdene i hverdagssituasjoner.				
4.	Vi bruker rammeplanen for planlegging og evaluering for å sikre at vi jobber med fagområdene gjennom året.				

Barnehagens arbeid med barns medvirkning:

		A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser ansatte som lytter til barnas forslag, tolker barnas kroppsspråk og legger til rette for at de får medvirke i egen hverdag.				
2.	Vi ser ansatte som gjennomfører barnesamtaler med de eldste barna, eller i mindre grupper.				
3.	Vi ser ansatte som tar barnas behov og ønsker på alvor.				
4.	Vi ser ansatte som lar barna få mulighet til å medvirke i innhold, lek og aktiviteter.				
5.	Vi ser ansatte som er autoritative i møte med barn, og setter grenser og veileder barna på en omsorgsfull og god måte.				

Barnehagens arbeid med progresjon:

		A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser ansatte som deler barna i aldersrene grupper minimum 3 ganger i uka, og planlegger innhold tilrettelagt for alder og mestringsnivå.				
2.	Vi ser ansatte som støtter hvert enkelt barn i å strekke seg til det mestringsnivået de er komfortable med.				

Barnehagens arbeid med digital praksis:

		A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser ansatte som gir barna kjennskap til ulike bruk av digitale verktøy.				
2.	Vi ser ansatte som bruker digitale verktøy som inspirasjon og kilde til kunnskap.				
3.	Vi ser ansatte som legger til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.				
4.	Vi ser ansatte som utforsker kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.				

11. Kilder og referanser

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

[Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

[Nordre Follo kommune - Kommuneplanen](#)

[Nordre Follo kommune - Vold i nære relasjoner](#)

[Nordre Follo kommune - Barnehagemiljø](#)

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

[Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

[Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

[Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og unge i Nordre Follo](#)

Skolestarter planen (må legge inn lenke når den er klar)

[For barnehagene i kommunen - Trygg Trafikk](#)

[Årsplan | udir.no](#)